

HERÄTTÄJÄ-YHDISTYS
PL 21, 62101 LAPUA
Puh. (06) 433 5700
www.h-y.fi
www.herattajajuhlat.fi

UUDISTAT ARMOLLASI
HERÄTTÄJÄJUHLAT NILSIÄ 7.-9.7.2017

Lauantai 8.7.2017
Vuoroveisuut klo 10.30
Kalle Hiltunen

Nilsin herättäjäjuhlia täällä Paavo Ruotsalaisen haudan lähistöllä vietämme erilaisten merkkivuosien saattelemana. Tuskin lienee kotimaassamme tänä vuonna yhtäkään juhlaa, johon ei omaa merkitystä antaisi Suomi 100, itsenäisyyden juhlavuosi, ja tuskin lienee yksikään kirkollisia juhlia, joissa ei jotenkin muistettaisi reformaation 500-vuotista taivalta.

Ihmisellä on tapana erityisellä tavalla muistaa ja juhlia merkittäviä ja menestyksekkäitä tapahtumia ja historian vaiheita. Vähemmälle huomiolle jäävät usein vain pieneen joukkoon vaikuttaneet, ja varsinkin tappiolliset ja häpeälliset, tapahtumat.

Yhdestä tappiollisesta ja häpeällisestä, pieneen joukkoon vaikuttaneesta tapahtumasta tulee tänä vuonna kuluneeksi tasan 200 vuotta. Vuonna 1817 nälkään ja kurjuuteen kyllästynyt noin 40-vuotias Paavo Ruotsalainen pakkasi kuormaansa ja osin möi vähäisen omaisuutensa ja lähti perheineen kohti Venäjän valtaamaa Puolaa, mistä huhujen mukaan piti tsaarin jakaa viljavaa ja halloilta vapaata maata sitä tarvitseville. Matka tyssäsi Viipuriin. Huhu osoittautui perättömäksi. Passia ei tullut. Kotiseudulle oli palattava. Kaikki oli romahtanut. Entiseen torppaan ei ollut paluuta. Mitään ei ollut jäljellä, vain häpeä ja menetys.

Liekö jo noina aikoina ollut yksi Paavo Ruotsalaisen lempivirsistä Haqvin Spegelin Psalmin 71 pohjalta kirjoittama Vanhan virsikirjan virsi 63, joka nykyisissä Siionin virsissä on virsi 132. Virren keskeinen pyyntö liittyy häpeään ja häpeästä säästymiseen: ”Sun tykös turvaan Jumalan’, Äl’ ann’ mun häpiään tulla.” Nyt veisaamme tämän Ukko-Paavon virren, eli Siionin virren 132. Juhlakuoro veisaa parittomat säkeistöt, juhlakansaa pyydetään osallistumaan säkeistöihin 2, 4 ja 6.

SV 132

Nälkä ajoi Paavon perheineen liikkeelle, pakolaiseksi. Nälkää ja pakolaisuutta ei seurannut onnellinen elämä Puolassa, vaan häpeällinen paluu, tappion ja suunnattoman virheen, emämunauksen myöntäminen aloilleen jääneille ja mitättömiin huhuihin realistisemmin suhtautuneille tuttaville. Vain läheisten apu, heiltä saadut armopalat, auttoivat takaisin elämään kiinni.

Nälkä, pakolaisuus, tappiot, menetys, häpeä — nämä pieneksi tekevät, ihmistä riisuvat asiat ovat teemoja, joita kristillinen perintö on täynnä. Ilman näitä ei kristinusko olisi sitä, mitä se on. Muistamme Israelia Egyptin orjuudessa ja Baabelin vankeudessa. Muistamme opetuslapsijoukkoa mestaria hylkäämässä, itse Vapahtajaa häpeäkuoleman kynsissä. Näitä pieneksi tekemisen teemoja ovat Siionin virret täynnä. Niitä

HERÄTTÄJÄ-YHDISTYS
PL 21, 62101 LAPUA
Puh. (06) 433 5700
www.h-y.fi
www.herattajajuhlat.fi

UUDISTAT ARMOLLASI
HERÄTTÄJÄJUHLAT NILSIÄ 7.-9.7.2017

kaikuu Jaakko Löytyn Siionin virressä 42. Kuoro aloittaa virren. Juhlakansaa pyydetään osallistumaan säkeistöihin 2 ja 3.

SV 42

Kristillinen identiteetti hengittää nälkäisen, vanhalla kielellä isovaisen, kaipausta, pakolaisen kodittomuutta, tappion kokeneen häpeää. Vain sieltä nousee tietoisuus armosta. Minä en ole kykenevä, joku muu on. Jos ei tiedä, mitä on olla toisen armopalojen varassa, niin voiko silloin tietää, mitä on armo?

Yksi, joka ymmärsi pohjamutia myöten armon luonnetta, oli kanaanilainen nainen, joka lähestyi Jeesusta toivoen häneltä apua tyttärensä vaivaan. Jeesus sanoo tälle vierasuskaiselle ja -heimoiselle naiselle tullessaan vain Israelin kansaa varten: ”Ei ole oikein ottaa leipää lasten suusta ja antaa sitä koiranpenikoille”. Nainen vastaa: ”Ei olekaan, mutta saavathan koiratkin syödä isäntänsä pöydältä putoilevia palasia.”

Jaakko Pitkätky kirjoitti tästä kanaanilaisesta naisesta virren. Tuo virsi taipui aikoinaan vuoden 1938 virsikirjaa tehdessä ehtoollisvirreksi. Nyt, uusimpiin Siionin virsiin virttä on uudistettu siten, että alkuperäinen yhteys kanaanilaiseen naiseen tulee jälleen esille. Ehtoollisvirtenä virsi pysyy virsikirjan puolella. Veisaamme Siionin virren 102. Kuoro aloittaa. Juhlakansa osallistuu parillisiin säkeistöihin 2, 4 ja 6.

SV 102

Minulla ei ole oikeutta. Kanaanilainen nainen ymmärsi, mitä on armo. Se on sitä, kun saa palasia isännän pöydältä, vaikka niihin ei ole oikeutta. Todellinen kristityn tila ei löydy menestyksestä, varmuudesta ja voitoista. Se löytyy samaistumalla nälkää näkevän koiranpenikan tilaan.

Myöhemmin, tullessaan kahden hiippakunnan piispaksi, merkittäväksi herännäisjohtajaksi, Paavo Ruotsalainen ammensi elämänsä tappioista ja nälkävuosistaan opetukseensa. Hän puhui petäjävapriikin akatemiasta ja myös kokemus passittomuudesta löysi tiensä hänen hengelliseen puheenparteensa. Paavo ymmärsi Kristuksen olevan niiden vapahtaja, jolla ei mitään ole vietävänä hänen eteensä. Ehkä tätä ymmärrystä avasi hänelle hänen oma henkilöhistoriansa, ne vaiheet, jolloin hänellä ei ollut mitään. Paavo yhtyi kanaanilaisen naisen huutoon, jossa käsi kurkottaa kohti Vapahtajaa, joka kuuluu luvanneen: ”ken anoo, sille annetaan.” Tähän huutoon yhdymme nyt Siionin virren 82 sanoin ja sävelin. Kuoro aloittaa, seuraväki veisaa säkeistöt 2 ja 4.

SV 82

Satavuotiaan Suomen merkittävimpiä, ellei merkittävintä, saavutus on nouseminen äärimmäisestä köyhyydestä yhdeksi maailman hyvinvoivimmista valtioista. Sata vuotta sitten täällä kuultiin vielä nälkään.

HERÄTTÄJÄ-YHDISTYS
PL 21, 62101 LAPUA
Puh. (06) 433 5700
www.h-y.fi
www.herattajajuhlat.fi

UUDISTAT ARMOLLASI
HERÄTTÄJÄJUHLAT NILSIÄ 7.-9.7.2017

Suomi oli 1800-luvulla ja vielä viime vuosisadan alussa yksi maailman köyhimpiä risukasoja. Tätä on vaikea uskoa nyt, kun katson omaa vatsaani. Koiratkin ovat meillä hyvinvoivia.

Hyvinvointimme keskellä meidän on syytä muistaa erityisesti niitä historiamme tilanteita, missä on nähty nälkää, koettu tappioita ja menetyksiä. Näitä on syytä muistaa edes sen takia, että voisimme ymmärtää, mitä on köyhien kalastajien usko, jota myös kristinuskoksi kutsutaan.

Kristillisen kirkon historiassa on aika ajoin noussut väkeviä opettajia, jotka ovat aavistelleet, että vain riisumisen, menettämisen ja luopumaan joutumisen, pieneksi kasvamisen, tyhjenemisen ja oman pohjan vajoamisen kautta voi nähdä, mitä alastoman ihmisen sisimmässä luovuttamattomana perustana on. Siellä on Jumalan kuva, Herran temppeli, jonka kaikkein pyhimmässä on jotakin sellaista, joka säilyy, vaikka "veis he henkemme".

Tästä kirjoitti aikoinaan Johan Holmberg virressään näin, vanhimpien suomenkielisen Siionin virsien sanoin:

Sydämmen' perustuksesk jäät;
siis lepääjäpi pelkäämätt'
mun sielun', joka omas on,
pääll' armos, niinkuin kallion.

Näiden vuoroveisuiden päätteeksi veisaamme tämän Holmbergin virren, Siionin virren 5. "Kun oma pohja vajoaa, niin armo yhä kannattaa". Kuoro aloittaa, juhlakansa veisaa säkeistöt 2, 5 ja 7, lapsikuoro säkeistön 3. Tämän virren aikana kerätään kolehti Aholansaarisäätiön ja Karhunmäki-säätiön toiminnan tukemiseen. Aholansaari ja Karhunmäki vaalivat Paavo Ruotsalaisen perintöä, ikävöivän ja kerjäävään uskon aatetta omissa paikoissaan Nilsiässä ja Lapualla. Osallistukaamme kerjäävän uskonliikkeen tukemiseen antamalla omastamme.

SV 5